

УДК 005.591.3

О. І. ГАРАФОНОВА, К. С. АНТОНЮКОВА

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ЗМІН В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Проаналізовано сучасний стан підприємств легкої промисловості, оцінено стан даної галузі, а також виявлено основні тенденції її розвитку, визначено фактори, які мають вплив на розвиток легкої промисловості, і можуть цьому заважати, охарактеризовано особливості, що є характерними для даної галузі, визначено перспективні напрями розвитку для даної галузі, проаналізовано статистичні дані та показники роботи легкої промисловості, внесено пропозиції щодо майбутнього розвитку галузі легкої промисловості.

Ключові слова: легка промисловість, розвиток галузі, проблеми розвитку, виробничий потенціал, інвестиції.

O. I. GARAFONOVA, K. S. ANTONIUKOVA

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

DEVELOPMENT TRENDS AND CHANGES IN THE ENTERPRISES OF LIGHT INDUSTRY

To analyze the current state of enterprise in light Industry, to identify promising areas of development, analyze statistical indicators of the industry, to make proposals for the development of light industry. The development of light industry is an important factor in the development of the economy. This economic sector is a priority for the national economy. After analyzing the statistics for the last 5 years on the volume of sales, we can conclude a gradual but steady increase in sales of light industry. For the development of this industry an important role is with the production capacity of the enterprise, which is based on subjects of labour, means of labour and workforce. One of the most important factors that influence the development of light industry is investment activities, as for the implementation of all tasks funding is necessary, so there is a need to attract investors who would be interested in the allocation of capital to productive enterprises. Only by combining the efforts of government, business and science further development of light industry and solving of these problems are possible.

Keywords: light industry, development of the industry, development issues, production potential, investment.

Постановка проблеми. В сучасних умовах функціонування та розвиток легкої промисловості України є досить складним. Це спричиняє ряд проблем, які характерні для даної галузі. Основними серед них є велика кількість імпортованих товарів, проблеми із залученням інвестицій, недостатнє фінансування з боку держави, не ефективне управління тощо. Для вирішення цих проблем необхідне їх комплексне розв'язання, тобто не лише з боку підприємств, а і з боку держави. Тому актуальним залишається питання аналітики сучасного стану підприємств легкої промисловості України для визначення подальших перспектив її розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Питаннями розвитку легкої промисловості займалися багато економістів та вчених, як М.К. Войнаренко, Ю.К. Сіренко, Ю.В. Нефьодова, Ю.Г. Звягінцева, Ю.М. Бездітко, О.В. Волков, Г.О. Земська, В.О. Гринцевич, Н.Б. Бідник, О.О. Заремба, О.О. Гончаренко, Л.М. Очеретько, М.С. Грінчук, С.Р. Яцишин, Б.М. Курганська, Є.Б. Хаустова, Д.О. Барабась, Н.В. Чаленко, О.Б. Моргулець, С.О. Ковальчук, В.В. Подольна, Л.Р. Галько та інші. Але багато питань щодо функціонування вітчизняних підприємств легкої промисловості та їх розвиток на даний момент залишаються невирішеними. Тому існує необхідність подальшого дослідження цього напрямку для розробки заходів, які б сприяли подальшому розвитку цієї галузі.

Постановка цілей. Головні цілі дослідження:

- проаналізувати сучасний стан підприємств легкої промисловості;
- оцінити стан даної галузі, а також виявити основні тенденції її розвитку;
- визначити фактори, які мають вплив на розвиток легкої промисловості, і можуть цьому заважати;
- охарактеризувати особливості, що є характерними для даної галузі;
- визначити перспективні напрями розвитку для даної галузі;
- проаналізувати статистичні дані та показники роботи легкої промисловості;
- внести пропозиції щодо майбутнього розвитку галузі легкої промисловості.

Виклад основного матеріалу. Легка промисловість є важливим видом промислової діяльності в Україні, оскільки вона забезпечує населення тканинами, одягом, взуттям тощо, а інші галузі промисловості – кордом, технічними тканинами тощо. Оскільки дана галузь має соціальну спрямованість, вона є однією з необхідних складових розвитку економіки.

Легка промисловість тісно пов'язана із сільським господарством на стадіях первинної обробки сировини, з машинобудуванням, що постачає устаткування й обладнання, хімічною промисловістю, яка постачає їй барвники. У розміщенні хімічної промисловості відбулися зміни, зумовлені фактичною ліквідацією зв'язків між сировинними районами виробництва. Вовняне, бавовняне, шовкове, трикотажне виробництво орієнтується на сировину і споживача, взуттєве і швейне – на споживача, льняне – на

сировину. У легкій промисловості найбільшою підгалуззю є текстильна, до якої належить первинна обробка текстильної сировини, потім бавовняна, льняна, вовняна, шовкова, нетканих матеріалів, конопле-джотова, сітков'язальна, текстильно-галантерейна, трикотажна, валяльно-повстяна підгалузь.

Розвиток підприємств легкої промисловості є важливим чинником розвитку економіки країни загалом. Дана галузь є пріоритетною для національної економіки країни, оскільки вона має велику ємність внутрішнього ринку товарів легкої промисловості, має швидкий обіг капіталу, використовує сировину та напівфабрикати вітчизняного виробництва, має можливість створення багатьох робочих місць, має високий рівень доданої вартості, не чинить негативний вплив на навколишнє середовище.

Україна має один з найбільш потужних у Європі комплекс підприємств легкої промисловості, це близько, 4,8 тис. підприємств, з них понад 800 великих і середніх, які об'єднують 17 підгалузей та можуть бути розділені на три групи:

- текстильна, в тому числі, бавовняна, льняна, вовняна, шовкова, трикотажна, що включає 2,5 тис. підприємств, які здійснюють первинну обробку льону, шерсті та інше, виробництво нетканих матеріалів, в'язання сіток, виробництво текстильної галантереї та інше;
- швейна, це понад 6 тис. підприємств;
- шкіряно-взуттєва і хутрова – близько 1,5 тис. підприємств.

Підприємства галузі виробляють різноманітні товари народного споживання, серед яких тканини всіх видів, швейний і трикотажний одяг, взуття, шкіргалантерея і шкіряні товари, фурнітура, посуд, іграшки та інше, що значною мірою визначають соціально-економічний стан суспільства [1].

На ефективність роботи підприємств легкої промисловості впливає багато різних факторів, зокрема ті, що наведені на рис. 1.

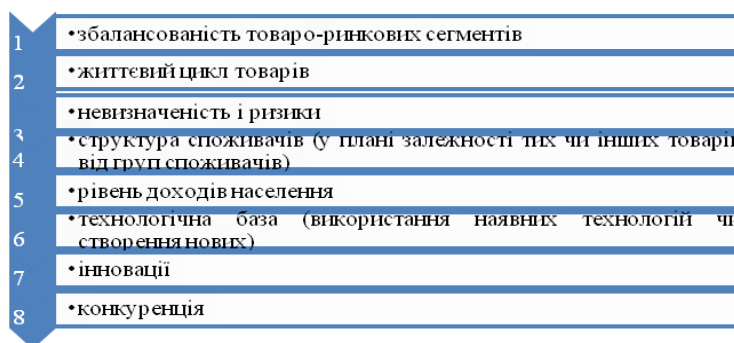

Рис. 1. Фактори, що впливають на ефективність роботи підприємств легкої промисловості

Головними причинами скрутного становища легкої промисловості, які, на думку фахівців, мають системний характер, є [2]:

- посилення негативного впливу фінансової кризи, внаслідок чого підприємствам був обмежений доступ до кредитування на поповнення обігових коштів для закупівлі сировини, допоміжних матеріалів та запасних частин;
- посилення конкуренції на ринку у зв'язку з різким зростанням імпорту товарів легкої промисловості внаслідок дуже ліберальних умов вступу України до СОТ;
- недостатній досвід роботи вітчизняного бізнесу в умовах жорсткої конкуренції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, низький рівень маркетингу на підприємствах;
- технічна й технологічна відсталість легкої промисловості від зарубіжних країн, значний рівень зносу основних засобів, що виражається у високій матеріалоємності, енергоємності й трудомісткості виробництва;
- низький рівень інвестування галузі, що унеможливорює оновлення морально і фізично застарілого устаткування і створення сучасної технологічної бази легкої промисловості, необхідної для розвитку і фінансової усталеності підприємств;
- відсутність на ринку вітчизняного обладнання для легкої промисловості, що відповідає сучасним стандартам за показниками продуктивності, надійності, матеріало- і енергоємності, внаслідок розвалу відповідної галузі машинобудування;
- нерозвиненість логістичної інфраструктури (дилерських мереж, дрібнооптових ринків, магазинів тощо);
- низький рівень інноваційної діяльності галузі, наслідком чого є слабка конкурентоспроможність вітчизняних товарів, низька частка «ноу-хау» і інноваційної продукції в обсязі продажів на внутрішньому й світовому ринках;
- зменшення обсягів вітчизняних ринків сировини (зокрема, льоноволокна, вовни тощо), а також втрата ринків сировини і збуту продукції в межах СНД;
- дефіцит висококваліфікованих фахівців на більшості підприємств (досвідчених менеджерів,

дизайнерів та кваліфікованих спеціалістів за всіма технологічними процесами тощо);

- низький рівень якості вітчизняної продукції легкої промисловості;
- нерозвиненість індустрії моди в Україні, відсутність вітчизняних брендів, внаслідок чого швейні виробництва зорієнтовані лише на виробництво, а не на кінцевого споживача;
- значне збільшення собівартості продукції через стрімке зростання цін на сировину та енергоносії;
- зниження купівельної спроможності населення через значне зменшення реальних доходів;
- неефективна державна політика в сфері захисту галузі від несумлінної конкуренції з боку «тіньового» імпорту й контрафактної продукції;
- несприятливі інституціональні умови ведення бізнесу в Україні, що обумовлюють високий рівень транзакційних витрат (складне податкове адміністрування та технічне регулювання, високий рівень корупції тощо).

Підприємствам галузі доводиться працювати в умовах жорсткої конкуренції, яка є ще більш відчутною у зв'язку з членством України у Світовій організації торгівлі (СОТ). Основними світовими конкурентами в швейній галузі для України є Китай, Індія, Пакистан, які володіють значними конкурентними перевагами: низькі витрати на оплату праці (2-3% в собівартості товарів, тоді як в Україні ця цифра становить понад 20%); високий рівень продуктивності праці; замкнутий технологічний цикл виробництва, який має власну сировинну базу (власна бавовна, хімічні волокна, власне машинобудування) [3].

Також вітчизняній продукції конкуренцію складає велика насиченість ринку одягом «Секонд-хенд», який здебільшого (82%) завозиться з Західної Європи. Через низьку купівельну спроможність населення цей фактор також вплинув на зменшення попиту на вітчизняні товари.

Для вирішення цих проблем держава розробила таку низку нормативно-правових актів [4]:

1. Захист національного виробника (Закони України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» та «Про внесення змін до Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту»). Запроваджена в 2009 р. цільова тимчасова надбавка до ставок ввізного мита в розмірі 13% стосовно готового одягу та взуття (крім її частин), що ввозяться на територію України в режимі імпорту, за винятком сировини. Станом на 2009 р. щодо товарів легкої промисловості для захисту національних товаровиробників:

- встановлено антидемпінгове мито на штучне хутро та вироби з нього в розмірі 179,7% і полотно трикотажне ворсове (включаючи довговорсові полотна) й полотно махрове в розмірі 53,29% виробництва Республіки Білорусь;
- встановлено антидемпінгове мито в розмірі 140% на полотно ворсове (включаючи довговорсове полотно) та полотно махрове, виготовлене в Китайській Народній Республіці та Республіці Корея;
- встановлено спеціальне мито на інші трикотажні полотна: з бавовни, невибілені (сирові) або вибілені, пофарбовані, вибивні (незалежно від країни походження та експорту);
- встановлено спеціальне мито на деякі види бавовняних тканин (незалежно від країни походження та експорту).

2. Детінізація внутрішнього ринку. З метою забезпечення рівних умов діяльності всіх підприємств стосовно оподаткування пропонується відновити постанову стосовно скасування можливостей суб'єктів підприємницької діяльності, які є фізичними особами, бути одночасно платниками єдиного податку та податку на додану вартість (ПДВ).

3. Виправлення недосконалості митної й податкової політики шляхом недопущення Державною митною службою й Державною прикордонною службою ввезення в Україну товарів легкої промисловості, що імпортуються із заниженням митної вартості та контрабандних товарів легкої промисловості.

4. Упорядкування ввезення на митну територію України товарів «секонд-хенд» шляхом запровадження Міністерством охорони здоров'я та Державною прикордонною службою обов'язкової санітарно-епідеміологічної експертизи імпортованих в Україну товарів (одяг, інші вироби), що були у використанні («секонд-хенд»), відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Для обмеження ввезення товарів Мінпромполітики направлено пропозиції до Держмитслужби «Про затвердження переліку пунктів пропуску на митному кордоні України, через які здійснюється ввезення на митну територію України та переміщення транзитом суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності одягу та інших виробів, що використовувалися», а саме передбачити пунктом 2 проекту розпорядження безумовне виконання Міністерством охорони здоров'я статті 16 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» стосовно запровадження обов'язкової санітарно-епідеміологічної експертизи імпортованих товарів легкої промисловості, що були у використанні.

Оскільки внутрішній ринок заповнений імпортною продукцією різних цінових і якісних категорій, а також є нестача сировини, яка необхідна для виробництва одягу, і вітчизняні споживачі орієнтуються на іноземну продукцію, відповідно існують нерівні конкурентні умови, які змусили значну частину українських виробників одягу орієнтуватися на західні ринки, застосовуючи давальницьку схему виробництва. За даними Укрлегпрому, 90 % діючих швейних фабрик співпрацюють з іноземними

компаніями за давальницькою схемою з різною глибиною її використання [5]. Деякі підприємства використовують дану схему лише для додаткового завантаження виробничих потужностей, а деяким лише завдяки їй вдається «залишатись на плаву». Основними партнерами в таких схемах є такі країни як: Польща, Німеччина, Італія та Данія.

У даного методу співпраці є свої переваги та недоліки. До переваг можна віднести можливість запозичення передового досвіду іноземних замовників, використання розробок, які у майбутньому можна буде застосувати для власного виробництва. А недоліком є те, що з часом, такі угоди можуть призвести до втрати самостійності управління підприємством, а також гальмування розвитку українських торгових марок та підприємств.

Для покращення ситуації в галузі необхідним було втручання держави. Концепцією Загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 р. вирішальним чинником розвитку та підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств визначено структурно-інноваційне вдосконалення виробництва та реалізацію енергозберігаючої моделі розвитку [6].

З метою сприяння розвитку внутрішнього ринку товарів легкої промисловості та зменшення податкового тягаря для промислових підприємств Податковим кодексом України передбачено тимчасове, строком на 10 років, починаючи з 1 січня 2011 року, звільнення від оподаткування прибутку, отриманого від основної діяльності підприємств легкої промисловості, крім підприємств, які виробляють продукцію на давальницькій сировині [7].

Аналіз статистичних даних, які наведені у табл. 1 дає можливість простежити за кількістю виготовленої продукції легкої промисловості.

Таблиця 1

Кількість виготовленої продукції легкої промисловості за 2009–2013 рр. [8]

Вид продукції	Роки				
	2009	2010	2011	2012	2013
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, млн пар	59,5	76,8	90,0	83,0	85,6
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис. шт.	399	424	378	362	346
Пальта, напівпальта, накидки, плащі, куртки теплі та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис. шт.	1783	1874	1742	1525	1632
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис. шт.	632	515	593	486	385
Костюми жіночі та дівчачі, тис. шт.	318	410	325	300	396
Піджаки та блейзери, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні чоловічі та хлопчачі, тис. шт.	782	878	806	837	898
Жакети та блейзери, піджаки, куртки типу піджаків, джемperi та вироби аналогічні жіночі та дівчачі, тис. шт.	2036	1802	1912	1834	1856
Сукні та сарафани жіночі та дівчачі, тис. шт.	1340	1293	1729	1696	1401
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. шт.	1474	1668	1598	1491	1602
Одяг верхній трикотажний, тис. шт.	3119	3897	2909	3022	3246
Трикотаж спідній, млн шт.	16,8	22,5	28,8	27,6	32,4
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, тис. шт.	6,7	7,4	7,2	8,4	9,2
Взуття, млн пар	20,4	25,7	28,2	28,3	29

З цих даних можна зробити висновок, що суттєвого розвитку легкої промисловості не відбувається. То він незначно зростає, а то знову іде на спад. Зростання може бути пов'язане з впровадженням державою нових законодавчо – правових актів, які були розроблені з метою сприяння розвитку даної галузі, а спад – з недостатньою кількістю інвестицій, які необхідні підприємствам для модернізації виробництва.

Також проаналізувавши статистичні дані за останні 5 років [8] щодо обсягів реалізованої продукції, що показано на рис. 2, можна зробити висновок про поступове, але стабільне збільшення обсягів реалізованої продукції легкої промисловості.

Для подальшого розвитку легкої промисловості необхідно брати до уваги багато факторів, зокрема той фактор, що вітчизняні споживачі надають перевагу більш якісному товару, ніж зовсім дешевому з Китаю, тому необхідно орієнтуватись на середній клас, адже саме такі споживачі забезпечують основний оборот коштів.

З рис. 3 ми бачимо, що продаж товарів для людей середнього достатку приносить дохід у розмірі 60 млн грн, 15–20 млн приносять малозабезпечені споживачі, а покупці, які надають перевагу модному та дорогому одягу витрачають на це 15–20 млн грн на рік.

Також для розвитку такої галузі як легка промисловість важливим фактором є виробничий потенціал. Він характеризує виробничі можливості підприємства, матеріальну основу якого складають предмети праці, засоби праці та робоча сила.

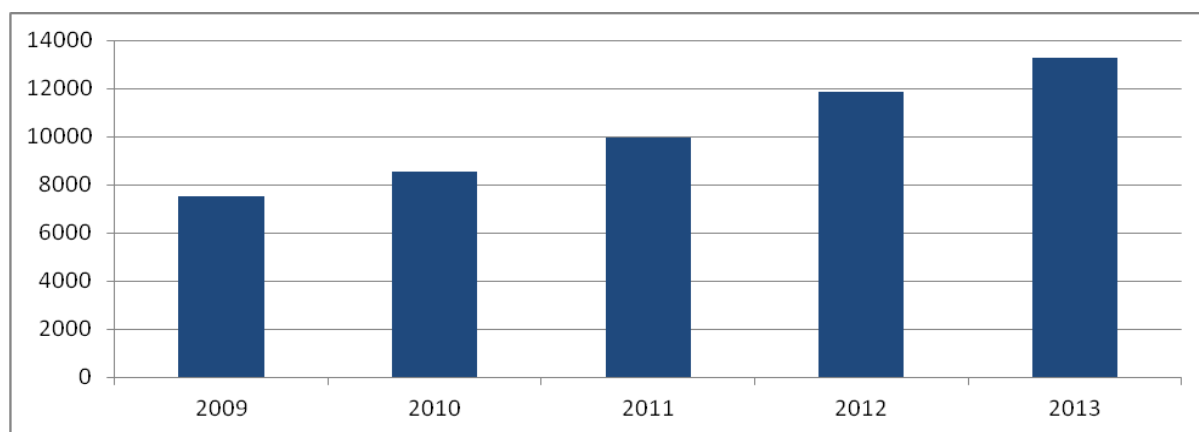

Рис. 2. Динаміка обсягу реалізованої продукції легкої промисловості за 2009–2013 рр. (млн грн.)

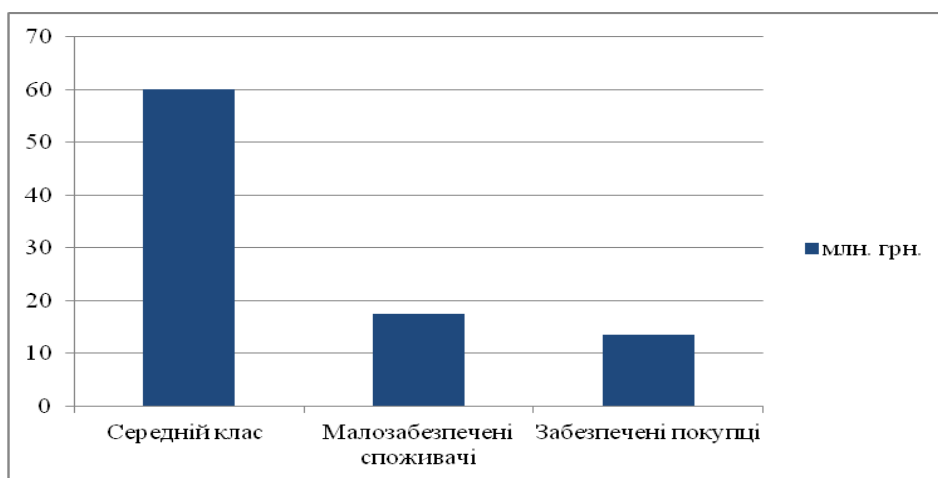

Рис. 3. Відповідність рівня забезпеченості громадян до кількості витрачених ними грошей

Існують різні види потенціалу підприємства, кожен з яких має своє значення. Але саме виробничий потенціал має одну з найважливіших ролей.

Виробничий потенціал підприємства є складною системою. Співвіднесення величини потенціалу та кінцевих результатів дає уявлення про ступінь використання виробничих ресурсів та необхідність підвищення ефективності виробництва. При наявності таких даних існує можливість об'єктивного визначення напрямів структури потенціалу та можливості його подальшого нарощування.

Для стимулювання інноваційного розвитку виробничого потенціалу промислових підприємств необхідні: мотивація працівників до інноваційної діяльності, зменшення міграції вчених; законодавчі зміни у галузі інноваційної діяльності щодо пільг і стимулів (зниження податків для підприємств, які розвиваються; удосконалення амортизаційної політики); розширення джерел фінансування; тісна співпраця з іноземними підприємствами, обмін досвідом; активізація діяльності технопарків шляхом державної підтримки; розширення практики надання інноваційним підприємствам середньострокових кредитів зі зниження процентної ставки [9].

Слід пам'ятати про те, що розвиток легкої промисловості можливий не лише за рахунок залучення у виробництво нових ресурсів, а й умілого його використання, а також підвищення ефективності використання усього виробничого потенціалу. Адже на даний час на багатьох підприємствах спостерігається недозавантаження виробничих потужностей, а це означає, що виробничий потенціал використовується не повністю.

При підвищенні рівня оновленості виробничого потенціалу підприємств легкої промисловості відбудеться підвищення ефективності його використання, а також, за рахунок зниження енергомісткості виробництва та підвищенню якості, забезпечить продукції легкої промисловості конкурентоспроможність та сприятиме збільшенню споживчого попиту на неї. Саме тому існує необхідність провести модернізацію виробництва та впроваджувати нові технології на підприємствах легкої промисловості, а також по можливості здійснювати автоматизацію та механізацію більшості виробничих процесів.

Проаналізувавши статистичні дані, можливо відстежити певні тенденції розвитку діяльності підприємств легкої промисловості за останні роки. Динаміка темпів розвитку легкої промисловості у 2009–2013 рр., яка наведена у табл. 2, відображає нестабільність у діяльності галузі.

Таблиця 2

Темпи розвитку легкої промисловості, у % [8]

Показники:	2009	2010	2011	2012	2013
Легка промисловість, в т.ч:	104,0	100,3	98,1	97,4	108,9
Текстильне виробництво; виробництво одягу, хутра та виробів з хутра	102,9	102,6	95,2	97,0	109,5
Текстильне виробництво	108,6	108,7	97,8	112,4	109,8
Виробництво одягу, виробництво хутра та виробів з хутра	101,0	100,2	94,1	89,7	103,2
Виробництво шкіри, виробів зі шкіри, взуття	107,5	91,9	110,3	99,4	106,6

Розглядаючи показники роботи легкої промисловості України в цілому, слід зазначити, що за офіційними даними Держкомстату України [8], протягом 2009–2013 років легка промисловість працювала знижуючи темпи виробництва, але високі показники за 2013 рік дають можливість сподіватись на і подальше покращення результатів діяльності галузі.

Одним із найважливіших факторів, що впливають на розвиток легкої промисловості є інвестиційна діяльність, адже для реалізації усіх завдань, які повинні призвести до розвитку даної галузі, необхідне фінансування, а оскільки держава мало цьому сприяє, існує необхідність залучення інвесторів, які б були зацікавлені у розміщенні капіталу (у вигляді грошей, сировини, обладнання) у виробничі підприємства.

Інвестиційна привабливість підприємств легкої промисловості полягає в тому, що у цій галузі порівняно швидко окупність вкладень, через короткі строки виробництва і реалізації продукції, можливості швидкої зміни асортименту, наявності місцевих сировинних ресурсів (вовна, льон, шкірсировина) і потенціальній ємності ринку України.

Інвестиційний розвиток легкої промисловості є необхідним, оскільки дана галузь виготовляє товари народного споживання, задовольняє потреби населення та забезпечує зростання добробуту в країні.

Варто відзначити, що за даними Державного комітету статистики України, обсяг прямих іноземних інвестицій в легку промисловість у 2010–2012 роках склав відповідно 145,5 млрд дол. США, 139,3 млрд дол. США та 139,2 млрд дол. США, що у загальному обсязі інвестицій складало 0,4 % у 2010 році, та 0,3 % – у 2011 р. та 2012 р. Основними чинниками, що спричинили низький рівень інвестиційних ресурсів є низька рентабельність активів та низький рівень економічного розвитку галузі [10].

Але все ж-таки, зростаючий середній доход населення, висока конкурентоспроможність провідних компаній національної легкої промисловості, історична розвиненість легкої промисловості України надає галузі значні можливості для її подальшого розвитку. Дана галузь в Україні має серйозні перспективи для розвитку, незважаючи на велику конкуренцію.

Висновки

Для розвитку такої галузі як легка промисловість необхідним є модернізація основних виробничих засобів підприємств, яка має відбуватись за рахунок залучення інвестицій, адже для реалізації усіх завдань, які повинні призвести до розвитку даної галузі, необхідне фінансування. На шляху до розвитку легкої промисловості, підвищення рівня конкурентоспроможності продукції залежить від багатьох факторів, зокрема від політики держави, яка повинна сприяти розробці комплексу заходів економічного і організаційного характеру. Законодавчі акти та програми, що розробляються в Україні сьогодні, повинні сприяти розвитку промислового комплексу країни, проте вони не повною мірою відповідають державній концепції розвитку промисловості. Отже, питання правового регулювання державної діяльності потребує подальшого дослідження. Отже, лише шляхом поєднання зусиль держави, бізнесу і науки можливий подальший розвиток легкої промисловості та вирішення зазначених завдань.

Література

1. Коваленко Д. І. Тенденції розвитку процесів реструктуризації в легкій промисловості України / Д. І. Коваленко [Електронний ресурс] // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію – 2006. – № 3. – С. 41–45. – Режим доступу : http://www.spfu.gov.ua/ukr/journal/200603/3_41_45.pdf
2. Носова Н.І. Стратегічні напрямки державної підтримки легкої промисловості України в умовах лібералізації міжнародної торгівлі / Н.І. Носова, І.М. Сараєва // Економічні інновації. – 2012. – № 47. – С. 165–177.
3. Сіренко К.Ю. Перспективи розвитку інноваційної діяльності легкої промисловості України / К.Ю. Сіренко [Електронний ресурс] // Інноваційна економіка – 2012. – № 9. – С. 60–67. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_9/60.pdf
4. Нефьодова Ю.В. Напрямки розвитку легкої промисловості України / Ю.В. Нефьодова // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Сер. Гуманітарні науки. – 2010. – № 3. – С. 20–25.
5. Українська асоціація підприємств легкої промисловості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrlegprom.org.ua/>.

6. Концепція Загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://industry.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article>.
7. Податковий кодекс України (Розділ XX. Підрозділ 4. Особливості справляння податку на прибуток. Пункт 17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
8. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Говоруха Ж.А. Питання розвитку інноваційної діяльності підприємств України / Ж.А. Говоруха // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 8 (74). – С. 107–115.
10. Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrproject.gov.ua/news/obsyagi-pryamikh-inozemnikh-investitsii-v-ukrainu>

References

1. Kovalenko D.I. Tendentsiyi rozvytku protsesiv restrukturyzatsiyi v lehkoyi promyslovosti Ukrainy Derzhavnyy informatsiynny byuleten pro pryvatyzatsiyu, 2006, No. 3, pp.41— 45.
2. Nosova N.I., Sarayeva I.M. Stratehichni napryamky derzhavnoyi pidtrymky lehkoyi promyslovosti Ukrainy v umovakh liberalizatsiyi mizhnarodnoyi torhivli, Ekonomichni innovatsiyi, 2012, No. 47, pp. 165-177.
3. Sirenko K.YU. Perspektyvy rozvytku innovatsiynoyi diyalnosti lehkoyi promyslovosti Ukrainy, Innovatsiyna ekonomika, 2012, No. 9, pp. 60-67.
4. Nefodova YU.V. Napryamky rozvytku lehkoyi promyslovosti Ukrainy, Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu ekonomiky i torhivli im. M. Tuhana-Baranovskoho, 2010, No.3, pp. 20-25.
5. Ukrainська asotsiatsiya pidpryyemstv lehkoyi promyslovosti, Elektronnyy resurs.
6. Kontseptsiya Zahalnodержavnoyi tsilovoyi prohramy rozvytku promyslovosti Ukrainy na period do 2017 roku, Elektronnyy resurs.
7. Podatkovyy kodeks Ukrainy (Rozdil XX. Pidrozdil 4. Osoblyvosti spravlyannya podatku na prybutok. Punkt 17), Elektronnyy resurs.
8. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Elektronnyy resurs.
9. Hovorukha ZH. A. Pytannya rozvytku innovatsiynoyi diyalnosti pidpryyemstv Ukrainy, Aktualni problemy ekonomiky, 2007, No. 8 (74), pp. 107-115.
10. Obsyagy pryamykh inozemnykh investitsiy v Ukrainu, Elektronnyy resurs.

Надійшла 08.02.2014; рецензент: д. е. н. Ігнатська І. А.